KOPI

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

NVE 200200792 - 20
S.beh.: EM/ EMK / LAV
07 .07. 2003
Arkivkode: 912 -653.4
Sek.kode: Uvdal Kraftforsyning
TE dato/sign.:

A/L Uvdal Kraftforsyning
3632 Uvdal

Deres ref	Vår ref	Dato
	OED 2002/1719 EV MS	12 JUL 2003

Klage på vedtak om hyttetariff – A/L Uvdal Kraftforsyning

Det vises til Deres klage av 26. august 2002 på Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) vedtak av 5. juli 2002 vedrørende hyttetariffen hos Uvdal Kraftforsyning. Det vises også til Deres brev til Olje- og energidepartementet av 15. oktober 2002 i anledning klagesaken.

NVEs vedtak er fattet i medhold av forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer av 11. mars 1999 (kontrollforskriften), med hjemmel i energilovforskriften av 7. desember 1990.

Departementet fikk oversendt klagen fra NVE i brev av 25. november 2002 med direktoratets merknader.

Bakgrunn og Uvdal Kraftforsynings klage

I brev av 4. februar 2002 klaget Christian Schiørn Uvdal Kraftforsynings hyttetariff inn for NVE.

I sitt vedtak av 5. juli 2002 kom NVE til at den hyttetariffen som Uvdal Kraftforsyning praktiserer ikke er i tråd med energiloven og tilhørende forskrifter. NVE påla derfor Uvdal Kraftforsyning, med virkning fra 1. januar 2002, å endre hyttetariffen slik at en gjennomsnittlig hyttekunde ikke dekker mer av de faste kostnadene gjennom tariffen enn hva en husholdningskunde gjør.

Uvdal Kraftforsyning har i brev av 26. august 2002 påklaget NVEs vedtak. Prinsipalt

Postadresse	Kontoradresse	Telefon*	Energi- og	Saksbehandler
Postboks 8148 Dep	Einar Gerhardsens plass 1	22 24 90 90 / 22 24 63 01	vassdragsavdelingen	Margrethe Slinde
0033 Oslo		Org. nr	Telefaks	22 24 63 62
http://www.oed.dep.no/		977 161 630	22 24 95 68	

begrunnes klagen med at NVE ikke har tatt tilstrekkelig hensyn til brukstid, jf. kontrollforskriften § 13-1. NVE har i sine beregninger trukket ut den delen av total nettleie som tilhører marginaltap, men regnestykket sier intet om brukstid for de enkelte kunder. Det er alminnelig oppfatning i bransjen at hyttekunder har vesentlig lavere brukstid enn husholdningskunder. Etter Uvdal Kraftforsynings vurdering må dette gjenspeile et betydelig høyere fastbeløp. Dette synet forsterkes av at hyttekunder er dimensjonerende for alle ledd i forsyningskjeden. Uvdal Kraftforsyning hevder at hyttekunder forårsaker selskapets maksimallast, men bidrar lite i overført energimengde. Det hevdes videre at det må være i tråd med god samfunnsøkonomi at den som forårsaker kostnader betaler for kostnaden, i dette tilfelle maksimallasten.

Subsidiært begrunnes klagen med mangelfull saksbehandling etter forvaltningsloven. Det pekes på at NVE har sendt vedtak direkte uten varsel og klageren mener besvarelse på konkrete spørsmål som NVE stiller, ikke er uttalelse etter forvaltningsloven § 16. Det anføres også at NVE sammenligner ulike enheter når de i denne sak skal sammenligne like enheter.

Det påpekes at NVE ikke selv benytter de opplysninger som NVE pålegger aktørene i bransjen å innlevere. Klageren viser i denne sammenheng til kontrollforskriften. Uvdal Kraftforsyning mener NVE bruker tallmateriale fritt etter eget forgodtbefinnende og ikke det tallmateriale som NVE har tilgjengelig, konkret gjeldende for sakens anledning og som er pålagt konsesjonærene å innlevere. Dette gjelder spesielt tall som marginaltap og tariffer. Klageren mener dette ikke er godkjent saksbehandling etter forvaltningsloven § 17.

Uvdal Kraftforsyning opplyser videre at de på grunn av stor mindreinntekt har justert nettleien per 1. juli 2002. Etter Uvdal Kraftforsynings beregninger fører denne justeringen til at en gjennomsnitts husholdningskunde nå betaler mer enn en gjennomsnitts hyttekunde til relativ inndekning av faste kostnader. NVEs konklusjon i saken er således feil når korrekte tall benyttes.

Atter subsidiært hevdes det at det er manglende hjemmel til å anvise hvilken tariff som skal endres. NVE har pålagt Uvdal Kraftforsyning å endre hyttetariffen med virkning fra 1. januar 2002. Uvdal Kraftforsyning regner med at den tariffendring som er foretatt fra 1. juli 2002 oppfyller de krav som lov og forskrift betinger. Så lenge tariffene isolert sett, og forholdet mellom tariffene, er i henhold til energiloven med tilhørende forskrifter kan Uvdal Kraftforsyning ikke se at NVE har hjemmel til å angi hvilke tariffer og hvilke ledd som skal endres og fra hvilket tidspunkt.

I brev av 15. oktober 2002 til Olje- og energidepartementet peker Uvdal Kraftforsyning på at NVEs vedtak av 5. juli 2002 ble fattet uten forutgående varsel om vedtak. Klageren kritiserer NVEs bruk av frister, og det vises til at klageren i brev av 26. februar 2002 ba om kopi av all fremtidig korrespondanse i saken uten at Uvdal Kraftforsyning mottok

noen respons. Det anføres også at NVE har brutt forvaltningsloven § 11 a om foreløpig svar.

NVEs vurdering

NVE har i brev av 21. oktober 2002 gitt Uvdal Kraftforsyning svar på anførslene i brev av 15. oktober 2002 vedrørende brudd på forvaltningsloven. NVE viser til at forhåndsvarsel etter forvaltningsloven § 16 bare er påkrevet når den som er part i saken ikke har uttalt seg før vedtak fattes. Det vises til at NVE i brev av 8. februar 2002 og 15. april 2002 har bedt om klagerens kommentarer og at det derfor ble lagt til grunn at forhåndsvarsel ikke var påkrevd i denne saken. NVE mener at klageren har fått innsyn i alle dokumenter som har betydning for saken.

NVE beklager at tidsfrister oppfattes som korte, og at frister er sammenfallende med helligdager. Det vises i denne sammenheng til NVEs adgang til å forlenge fristen og at dette ble gjort i brev til Uvdal Kraftforsyning av 19. august 2002. NVE beklager at informasjonsplikten etter forvaltningsloven § 11 a ikke er overholdt.

I brev av 19. november 2002 til Uvdal Kraftforsyning har NVE delvis omgjort sitt vedtak av 5. juli 2002 slik at virkningstidspunkt settes til vedtakets dato. Vedtaket for øvrig opprettholdes. NVE har samtidig kommet til at Uvdal Kraftforsyning gjennom tariffendringen fra 1. juli 2002 har oppfylt pålegget om en gjennomsnittlig hyttekunde ikke skal dekke mer av de faste kostnadene i tariffen enn en gjennomsnittlig husholdningskunde. NVE finner derfor at Uvdal Kraftforsynings tariff ikke lenger er i strid med regelverket.

Ved oversendelse av klagen til departementet 25. november 2002 opprettholder NVE sitt vedtak vedrørende de resterende klagepunkt, som i hovedsak gjelder modellen NVE benytter for behandling av saken.

Etter NVEs vurdering er den beregningsmetoden de har benyttet i saken en fornuftig metode for fordeling av faste kostnader mellom hytte- og husholdningskunder. Det er ikke mulig på en eksakt måte å beregne hvilke faste kostnader i nettet den enkelte kunde eller kundegruppe er opphav til. Det vil også være variasjoner mellom ulike nett, både ut fra lokalisering, faktisk forbruksmønster og hvordan utbygging historisk har skjedd. Det er imidlertid vanskelig å se hvordan slike variasjoner kan fanges opp i en objektiv og etterprøvbar beregning med direkte relevans for tariffstrukturen. Modellen NVE benytter er basert på gjennomsnittsbetraktninger og vil derfor ikke slå riktig ut for hver enkelt kunde. På grunn av variasjoner mellom nettene, mener NVE likevel at en beregning basert på lokale forhold i hver enkelt sak vil være vanskelig etterprøvbar og derfor lite hensiktsmessig for behandling av slike saker.

Til Uvdal Kraftforsynings påstand om at det ikke er tatt tilstrekkelig hensyn til brukstid viser NVE til at forskjeller i brukstid er et lite eksakt kriterium for å sammenligne to kundegrupper som har ulikt energiuttak. Gitt samme energiforbruk kan det

argumenteres for at relativt lav brukstid kan medføre relativt høyere kostnader til dimensjonering av nettet sammenlignet med høy brukstid. Normalt sett har hytter et lavere energiuttak og kortere brukstid enn husholdninger. Dette kan forsvare et noe høyere fastledd for hytter.

NVE er i utgangspunktet ikke uenig i at det fra et fordelingsmessig synspunkt kan være rimelig at de kunder som bruker elektrisk energi når lasten i nettet er høy betaler mer relativt til de som har sitt forbruk under lavlast. Dette bør gjøres ved å differensiere tariffen slik at den er høyere i høylastperioder enn under lavlast uavhengig av tariffgruppe. Hvis det er riktig at hyttekunder forårsaker maksimallast i Uvdal Kraftforsynings nett, vil kostnaden da bli henført til riktig uttak.

Når det gjelder verdien av gjennomsnittlige marginale tap ved levering til husholdninger har NVE i lignende saker konsekvent lagt til grunn 5 øre/kWh. NVE innser derfor at de ikke burde har sagt 4-5 øre/kWh i sitt vedtak, men avviser at 5 øre/kWh er brukt i beregningene ut fra et ønske om en bestemt konklusjon.

Departementets vurdering

Departementet vil påpeke at et forvaltningsorgan ikke har noen plikt etter forvaltningsloven § 25 til å imøtegå alt det en part har anført. Departementet vil ta for seg klagerens anførsler ut i fra sakens viktighet, og det som ellers er nødvendig for å begrunne avgjørelse i saken.

Departementet viser til NVEs omgjøringsvedtak av 19. november 2002, og at Uvdal Kraftforsyning fra 1. juli 2002 endret tariffen slik at tariffen ikke lenger er i strid med regelverket. Departementet har derfor ikke realitetsbehandlet klagen med hensyn på det pålegg NVE ga om å endre tariffen. Den del av klagen som gjenstår gjelder NVEs beregningsmetode ved behandling av saken, samt forholdet til forvaltningsloven.

Når det gjelder klagers anførsler om brudd på forvaltningsloven, skal departementet først bemerke at forvaltningsloven § 16 første ledd første setning ikke stiller krav om forhåndsvarsling dersom parten allerede har "uttalt seg i saken". NVE har i brev av 8. februar 2002 og 15. april 2002 bedt om Uvdal Kraftforsynings kommentarer til klagen fra Christian Schiørn. Uvdal Kraftforsyning har svart på NVEs brev ved brev av 15. februar 2002 og 26. februar 2002. Etter departementets vurdering innfrir nevnte uttalelser fra Uvdal Kraftverk kravet til uttalelse i forvaltingsloven § 16 første ledd slik at forhåndsvarsel ikke var påkrevet før NVEs vedtak av 5. juli 2002 ble fattet.

NVE opplyser i brev til klager av 21. oktober 2002 at all korrespondanse i saken har foregått mellom NVE og Uvdal Kraftforsyning, bortsett fra Christian Schiørns klage av 4. februar 2002. Sistnevnte brev ble for øvrig også tilsendt klager. Departementet kan på denne bakgrunn ikke se at det foreligger noe brudd på adgangen til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter etter forvaltningsloven § 18.

Departementet er enig med klager i at NVE etter omstendighetene skulle ha sendt foreløpig svar etter forvaltningsloven § 11 a. Departementet kan imidlertid ikke se at dette er en saksbehandlingsfeil som får betydning for gyldigheten av NVEs vedtak av 5. juli 2002, jf. forvaltningsloven § 41.

Når det gjelder den beregningsmetode NVE har benyttet viser departementet til NVEs vurderinger og støtter disse. Etter departementets vurdering er bruk av gjennomsnittbetraktninger nødvendig for en objektiv saksbehandling av denne type saker.

Konklusjon

Departementet stadfester NVEs vedtak av 19. november 2002.

Det gjøres oppmerksom på at departementets avgjørelse er endelig og ikke gjenstand for klage, jf. forvaltningsloven § 28 første ledd annet punktum.

Med hilsen

Kjell M. Grotmol (e.f.)
avdelingsdirektør

for
Stein Øvstebø
underdirektør
Margrethe Aind

Kopi : Christian Schiørn, Kyrresvei 21 A, 1369 Stabekk
NVE